

S-III/5/1224A/22

पञ्चमसत्रार्द्धम्

पञ्चमपत्रम्

साहित्यम्

समयः घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः 80

(15×2=30)

अ. अतिलघूत्तरीयाः सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. महावाक्यलक्षणं विलिख्य एकम् उदाहरणं लिखत।
2. पदलक्षणं लिखत।

अथवा

अर्थः कतिविधः? के ते?

3. व्यवहारादेव प्रथमं सङ्केतग्रह इति केषां मतम्?
4. सङ्केतः कुत्र कुत्र गृह्यते?

अथवा

शब्दस्य अर्पिता शक्तिः का? अर्पिता इति पदस्य कः अर्थः?

5. व्युत्पत्तिलभ्यार्थस्य गौरित्यादौ मुख्यार्थत्वे का हानिः?
6. अभिधा कमर्थं बोधयति?
7. सारोपायाः लक्षणायाः लक्षणं किम्?

अथवा

अभिधाद्यासु विरतासु अर्थान्तरं कया वृत्त्या बोध्यते?

8. केषां विरम्य व्यापारो नास्ति?
9. तुरीया वृत्तिः किमर्थम् अङ्गीकार्या?
11. यत्परः शब्दः स शब्दार्थः - इति वाक्यस्य किं तात्पर्यम्?
11. अभिहितान्वयवादिभिः अङ्गीकृता वृत्तिः का? सा कुत्र परिक्षीणा भवति?

अथवा

कस्मात् अभिधेयतः भिन्नः व्यङ्ग्यः।

12. रसादौ लक्षणा कुतो न प्रवर्तते ?
13. श्रुतान्वयादनाकांक्षम् इत्यादिवाक्यं कस्य ? कस्मिन् ग्रन्थे वर्तते ?
14. रसादिरनुमेय इति कस्य मतम् ?

अथवा

जलकेलीत्यादिपद्ये कः अलङ्कारः ध्वन्यते ?

15. भीरोरपि गोदानदीतीरे कस्मात् कस्मात् भ्रमणं भवेत् ?

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(5×6=30)

16. वाक्यलक्षणं सदलप्रयोजनं प्रतिपादयत ।
17. व्यवहारात्कथं सङ्केतग्रह इति विशदयत ।

अथवा

श्वेतः अश्वः धावति इत्यत्र का लक्षणा ? प्रतिपादयत ।

18. उपादानलक्षणां सोदाहरणं विशदयत ।
19. यथेच्छं संयोगादिषु पञ्च सोदाहरणं विशदयत ।

अथवा

“श्रुतान्वयादनाकांक्षं न वाक्यं ह्यन्यदिच्छत पदार्थान्वयवैधुर्यात् तदाक्षिप्तेन” सङ्गतिं व्याख्यात ।

20. भ्रम धार्मिकेत्यादिपद्ये हेत्वाभासं स्पष्टयत ।

अथवा

प्रागसत्त्वाद्रसादेर्नो बोधिके लक्षणाभिधे ।

किञ्च मुख्यार्थबाधस्य विरहादपि लक्षणा ।

स. द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ ।

(2×10=20)

21. व्यञ्जनां सोदाहरणं निरूपयत ।

अथवा

लक्षणास्वरूपं स्पष्टयत ।

22. उपादानलक्षणलक्षणयोः भेदं विशदयत ।

अथवा

सारोपासाध्यवसानयोः भेदं स्पष्टयत ।